

YEREL DEMOKRASİDE AVRUPA BOYUTU

Avrupa Konseyi'nin "Parlamenteler Meclisi" ve "Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi" olmak üzere iki ana kanadı bulunurken, Kongre'nin başkanlığına bir Türk temsilcisi seçilmiştir. Avrupa'nın saygın bir kurumunun yönetiminin kendisine emanet edildiği Yavuz Mildon, aynı zamanda Çanakkale İl Genel Meclisi Üyesi ve Kongre'deki Türk Milli Heyeti Başkanıdır.

Yavuz Mildon
(ortada),
Nihat
Zeybekçi
(sağdan
ikinci)
ve Gaye
Doğanoğlu
Yerel
Demokside
Avrupa Boyutu
için görüşlerini
açıkladılar.

başka önemli görevi, Antalya Muratpaşa Belediye Meclisi Üyesi Gaye Doğanoğlu yürütmektedir. Böylece, Sürdürülebilir Kalkınma Komisyonu Başkanı Doğanoğlu ile Kongre'de iki kilit görev, temsilcilerimiz tarafından ifa edilmektedir. Belediye ve il genel meclislerinin temsilcilerinden seçilen 12 asil ve 12 yedek üyeden oluşan Türk Milli Heyeti'nde, Denizli Belediye Başkanı Nihat Zeybekçi de yer almaktadır. Yerel seçim sürecinde yerel konuların en çok gündemde olduğu bu günlerde, Atlantik'ten Pasifik Okyanusu'na kadar uzanan 47 ülkede yerel demokrasinin gelişmesinde katkıda bulunan Avrupa Konseyi Kongresi'nin çalışmalarını bu üç konuşmacımız ile ele aldık.

YAVUZ MİLDON

(Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel
Yönetimler Kongresi Başkanı)

Yerel yönetimlerde en üst düzeye geldiniz. Yerel yönetime olan ilginiz ne zaman ve nasıl başladı?

Çanakkale'nin Gelibolu ilçesinden geliyorum ve genelde küçük yerleşim merkezlerinde oturan insanlar, yerel konulara ilgisiz kalamıyorlar. Çünkü küçük yerleşim merkezlerinde çevre, kültür, eğitim, kısaca her şey yerel yönetimlerden geçiyor. Benim yerel yönetimlerle ilgilenmemin ilk kıvılcımı oradan çıktı. Ondan sonra şunu gördüm; yerel yönetimler 21. yüzyıla damgasını vuracak olan kurumlar. Bir ülkenin kalkınmasını şehirlerin kalkınmasından ayrı tutamayız. Kuvvetli bir milli kalkınma şehirlerin kalınmasından geçiyor. Bu anlamda kalkınmadaki öncü rolü yerel yönetimler üstleniyor.

İlk defa 1994 yılında Çanakkale İl Genel Meclisi üyeliğine seçilerek yerel görevime başladım. 2004 yılında ise Adalet ve Kalkınma Partisi'nden seçildim. 1995 yılından beri ise Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi'nde Türk

Türkiye'nin AB süreci ile ilgili olarak, ülkemizin Avrupa'da yerinin olup olmadığının zaman zaman tartışıldığı bugünlerde, bu sorunun cevabının aslında 60 yıl önce verildiğini hatırlatmakta yarar vardır. Merkezi Strasbourg'da bulunan, Türkiye'nin de 1949 yılında katıldığı Avrupa Konseyi, bugün 47 ülkeyi temsil eden en geniş ve köklü Avrupa kurumudur. Üstelik Avrupa Konseyi'nin, "Parlamenteler Meclisi" ve "Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi" olmak üzere iki ana kanadı bulunurken, Kongre'nin başkanlığına bir Türk temsilcisi seçilmiştir. Avrupa'nın saygın bir kurumunun yönetiminin kendisine emanet edildiği Yavuz Mildon, aynı zamanda Çanakkale İl Genel Meclisi Üyesi ve Kongre'deki Türk Milli Heyeti Başkanıdır. Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi'nde bir

Milli Heyeti'nin üyeliğini, 2004 yılından beri ise başkanlığını yürütüyorum. Son dört yıl ayrıca Kongre'nin bölgesel yönetimler kanadı olan Bölgeler Meclisi'nin başkanlığını yaptım. Şimdi ise 2008 yılının Mayıs ayında Avrupa Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi'nin başkanlığına seçildim.

KONGRE'NİN DÜNÜ VE BUGÜNÜ

Sizin 1994'te Kongre üyeliğine seçtiğiniz dönemle şu andaki dönem arasında bir fark var mı? Avrupa Konseyi'nde neler değişti?

1990'lı yıllarda Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği'ne örnek olacak bir genişleme süreci yaşamıştır. Eski SSCB'nin ve komünist bloğun dağılması ile ortaya çıkan ülkelerin Konsey'e ve dolayısıyla Kongre'ye üyelik süreci gerçekleşti. Avrupa Konseyi'nin standartları olan insan hakları, demokrasi ve hukuk devleti, bu ülkelerin demokrasiye geçmelerinde bilfiil yardımcı oldu. Bu ülkelerin birçoğu şimdi, aynı zamanda Avrupa Birliği üyesidir. Bu ülkelerin yine de birçok eksiklikleri olduğunu kabul etmek lazım. Ve bu ülkelerin demokrasi anlamında eksikliklerini tamamlayan en önemli kuruluş Avrupa Konseyi'dir. Kongremiz de, bu ülkelerde yerel seçimlerin düzenlenmesi, yerel yönetim mevzuatının geliştirilmesi gibi konularda önemli rol oynadı. Ben bu genişleme sürecini en büyük değişiklik olarak görüyorum.

Avrupa Konseyi ve Kongre'nin, diğer uluslararası kuruluşlar içerisinde ağırlığı nedir?

Kongre, Avrupa havzasındaki 47 ülkenin yerel yönetimlerinin milli he-

yetleri ile temsil edildiği en büyük kuruluştur. Kongre'nin bir anlamda muadili olan Avrupa Birliği'nin Bölgeler Komitesi 27 AB ülkesini kapsamaktadır. Diğer yandan, Avrupa Konseyi çalışmalarında çok geniş bir yelpazeyi kapsar. İnsan hakları, demokrasi ve hukuk devleti prensipleri ile ülkelerin taahhüt ettikleri konuları kapsar. 1985 yılında kabul edilen Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı, Kongre'nin manifestosudur. Bu son elli yıl içerisinde ülkelerin kabul edip yürürlüğe aldıkları en önemli yerel yönetim anlaşmasıdır. 47 ülkenin çok büyük bir çoğunluğu tarafından imzalandı. Bu anlaşmada, ülkelerin yerel yönetimlerini nasıl yetkilendirecekleri taahhüt altına alındı. Bu çerçevede Kongre, ülkelerin bu taahhütlerine uyup uymadıklarını sistematik olarak izleme programları ile denetler. Bu anlamda Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı, Avrupa'da yerel yönetimlerin yapılanmasını şekillendiren en önemli direktiftir. Avrupa çapında yerel demokrasiyi gözetleyen bu kuruluşun başında bir Türk'ün bulunması Türkiye açısından da önemli bir konudur. AB üyeliği ile ilgili tartışmaların yaşandığı günümüzde bu, Türkiye'nin Avrupa ailesi içerisinde yer aldığı önemli bir ispatıdır.

AVRUPA'DA YEREL DEMOKRASİ

Genel olarak Avrupa Konseyi ülkelerinde yerel demokrasi ne durumda? Son olarak Belçika hakkında izleme kararı alındı. Bu, Avrupa Birliği'nin kurucu üyesi olan bir ülkeye ciddi bir ihtardır. Yerel demokrasinin nabzını tutan Kongre'nin tutumu nedir?

Bir kere mükemmel bir demokrasi yoktur. Her demokrasinin eksiklikleri olabilir; o ülkenin sosyal, kültürel, siyasi şartlarına göre bazı farklılıklar gösterdiğini de görmek gerekir. Ancak tabii ki Avrupa Konseyi'nin demokrasi, insan hakları ve hukuk devleti kuralları çerçevesinde kalınmak şartıyla. Belçika'daki duruma gelince, Flaman Bölgesi'nde bulunan Fransızca konuşan üç belediyenin başkanı seçildikten sonra ilgili evraklarını Fransızca vermek istemişlerdir. Bunlar o bölgenin dili olan Flamanca'da verilmediği için bu seçilmiş kişilerin başkan olarak atamaları yapılmamıştır. Bir kere seçilmiş kişilerin ayrıca bir atamaya tabii tutulmaları kabul edilemez bir durumdur. Aynı ülkenin Fransızca konuşan Valon Bölgesi'nde atama uygulaması kaldırılmışken, Flaman Bölgesi hala bu prosedürü devam ettirmektedir. Böylece, Fransızca konuşan yerlerin belediye başkanları fiilen belediyede buldukları halde resmi olarak Flaman Bölgesi tarafından tanınmamaktadır. Bu durumun düzelmesi için Kongre çe-

şitli telkinlerde bulunmuştur. Gelişme olmadığı için sonunda 2008 yılı Aralık ayında Belçika'da yerel ve bölgesel demokrasinin bir izleme raporu ile denetlenmesi kararlaştırılmıştır. Eğer burada Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın açık ihlalini görürsek, bu konuyu en kısa zamanında Belçika'nın ve Flaman Bölgesi'nin düzeltmesini isteyeceğiz. Belçika, Şarta uymayı taah-

hüt ettiyse bunu ondan beklemek Avrupa Konseyi'nin hakkıdır.

Aynı şey Türkiye için de geçerli. Türkiye'nin taahhütlerine uyup uymadığını 2005 yılında yapılan bir raporla Avrupa Konseyi incelemiştir. Daha sonra 2007 yılında yaptığı ziyareti ve şimdi 2009 yılının başında yapacağı ikinci bir ziyareti de bir ek rapor olarak sunacaktır. Türkiye raportörü olarak İsveç Belediyeler Birliği Başkanı Anders Knape ve Kongre'nin eski başkanı olan Avusturya'nın Tirol Eyaleti'nden Herwig van Staa gelecektir. Türkiye ile ilgili çalışan raportörler raporlarında son derece uzman kişilerdir. Kongre'nin raporları bir tefriş raporu değil,

bir işbirliği raporudur. Kongre, tüm ülkelerin yerel ve bölgesel demokrasilerini geliştirmesine katkıda bulunuyor, zira artık ülkeleri sadece başkentlerden idare etmenin ne kadar zorlaştığı ortadadır. Tabii ki ülkenin birlik ve beraberliğine hanel getiremeyecek tarzda adem-i merkeziyetçiliğin olabildiğince gelişmesinde büyük fayda vardır.

Yavuz Mildon Kimdir?

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel

Yönetimler Kongresi Başkanı. Mildon, İslam Konferansı Teşkilatı Genel Sekreteri Prof.Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu ve BM Kalkınma Programı Başkanı Kemal Derviş ile birlikte, dünyanın önemli uluslararası örgütlerinin başına geçen üçüncü Türk oldu. Çanakkale İl Genel Meclisi üyesi olan ve 1995 yılından bu yana Kongre'de görev yapan Mildon, Galatasaray Lisesi ve İstanbul Üniversitesi Ekonomi Fakültesi mezunu. Fransızca, İngilizce ve İtalyanca bilen Mildon evli ve iki çocuk babasıdır.

Belçika hakkında bir izleme süreci var, Türkiye için de bu söz konusu: Hâlihazırda kaç ülke izleme sürecindedir?

Şu anda 2008 yılı içerisinde altı ülke var. Bosna-Hersek'le ilgili, Yunanistan'ın bölgesel yapılanması ile ilgili raporlar sunuldu. İzleme süreci rutin bir süreçtir aynı zamanda. Ülkeler, Kongre'nin iş yoğunluğuna göre, taahhütlere uyup uymadıkları konusunda incelenmektedirler. Ülkelerin fayda gördükleri faaliyetlerden birisi de, seçimlerin izlenmesidir. Özellikle eski SSCB ülkelerinde seçim sisteminin oturmasında, demokratik, açık seçimlerin yapılmasında Kongre büyük rol oynamıştır. Ben de birçok ülkeye seçim gözlemcisi, hatta birçoğuna gözlemci heyetinin başkanlığını yaparak gittim. Mesela, Arnavutluk, Sırbistan, Moldova, Bosna-Hersek, Karadağ seçimlerini izledim. Bu ülkelerde tahmin edersiniz ki demokrasinin ilk yıllarında seçim sistemlerinde birçok eksiklikler vardı. Özellikle oy gizliliği pek uygulanmıyordu. Oy kullanan seçmenlerin oylarını niçin gizlemeleri gerektiği konusunda bir bilinçleri de yoktu. Hatta kullandıkları oyları açıkça göstermekten de büyük bir mutluluk da duyuyorlardı. Aralarında bazıları da demokrasinin bu olduğunu düşünüyorlardı. Oysa oy gizliliği çok önemli bir faktördür. Bir de özellikle Balkan ülkelerinde aile adına oy kullanan aile reisleri konusu vardır. Ancak bunu önemli ölçüde aştık. Demokrasi bugünden yarına öğrenilen ve oturtulan bir şey değil. Türkiye bu anlamda çok önemli bir mesafe kat etmiştir. Türkiye'nin seçim sistemi olsun ve yerel yönetim sistemi olsun birçok Batı Avrupa ülkesine dahi örnek olacak niteliktedir. Özellikle Türkiye'de son yıllarda kabul edilen Belediye Yasası, İl Özel İdareleri Yasası, Büyükşehir Belediyeleri Yasası, Mahalli İdare Birlikleri Yasası, İl Özel İdareleri ve Belediye Gelirleri Yasası ile Türkiye'nin yerel yönetim yapılanması büyük ölçüde tamamlanmıştır. Yine de yapılacak birçok şey vardır. Bu konuda da hükümetimizin hassasiyetle çalıştığını görmekten de büyük memnuniyet duyuyorum. Ben her zaman Türkiye'deki reformları diğer ülkelere örnek göstermişimdir. Bunda da haksız değilim.

İZLEME SÜRECİNDEKİ ÜLKELER

Taahhütlerini yerine getirmeyen ülkelere Kongre'nin ne gibi yaptırımları var?

Avrupa Konseyi'nin tavsiye ettiği hususları yerine getirmeyen ülke örneği çok azdır. Konsey ilgili kararları hükümetlere bildirdiği zaman, ilgili hükümetler hemen hemen her durumda gereğini yerine getirmişlerdir. Tabii ki burada bazıları daha hızlı bazıları daha yavaş hareket etmektedirler. Eğer ki demokratik kurallardan uzaklaşma söz konusu olursa bazı yaptırımlar olur. Örneğin Beyaz Rusya'da parlamentonun yapılanması demokratik kurallara göre oluşmadığı için Avrupa Konseyi'ne üyeliği askıya alınmıştır. Veya Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın uygulanmasını ele alalım. Bu konuda özel bir yaptırıma gerek yok. Örneğin Türkiye'de Şart hükümleri bizim iç hukukumuzda

yer almıştır. Son yapılan anayasa değişikliği ile, uluslararası anlaşmalar iç hukukumuzun parçasıdır. Yasalarla geliştiği takdirde uluslararası anlaşmanın hükümleri geçerli. Sanıyorum [“Avrupa Konseyi'nin izleme süreci bizi bağlamaz; ancak mahkeme kararı bağlar” diyerek izleme kararına tepki gösteren Belçika Flaman İçişleri Bakanı] Belçikalı bakanın böyle bir kuraldan haberi yok. Ama Belçika'da da durum böyledir. Kendisinin bunu daha iyi araştırması gerekir.

Otomatikman uluslararası anlaşmanın hükümleri geçerli olur. Bunu da ilgili ülkenin mahkemesi tanıır, tanımazsa Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bunu onlara tanıtır. “Eski demokrasiler” dediğimiz ülkelerin nasıl bazı yerlerde zorluklar yaşadıklarını görüyoruz. Dolayısıyla, Türkiye'de “en kötü demokrasi bizim demokrasimizdir” fikrine de kapılmamız lazım. Türkiye'de Avrupa Konseyi kriterlerine uygun çalışan bir sitem vardır. Ancak, ne zaman ki Beyaz Rusya gibi bir ülke bütün köprüleri atarsa, o zaman üyeliğin askıya alınması söz konusudur.

HANGİ DEMOKRASİ?

Kongre'de Belçika raporu tartışılırken Flaman Hükümeti temsilcisi, belediye başkanı atamasının yapılmamasının Özerklik Şartı ile çelişmediğini savundu. Bunu söylemesi, Özerklik Şartı acaba bu kadar yoruma açık mı sorusunu getiriyor?

Hayır. Flamanlar ve Valonlar şu anki mevcut iç problemleri içerisinde yerel yönetimleri bir silah olarak kullanmamalıdır. Bu böyle eski bir demokrasiye yakışmıyor. Ben ilgili bakanı şunu öneriyorum, Türkiye'yi örnek alsın. Türkiye'de seçim yargı denetiminde yapılıyor ve bir belediye başkanını seçildikten sonra mazbatasını ilgili hükümet memorandumdan değil, seçim kurulu başkanı olan hakiminden alıyor. Yani hiç bir şey yapamıyorlarsa lütfen Türkiye'yi örnek alsınlar.

Bazılarında, “Eski demokrasilerde her şey yolunda, hep yeni demokrasiler kendilerine çekidüzen versinler” diye bir yaklaşım mı var?

Bu çok şaşırtıcı değil. Örneğin, bana demokrasinin içerisinde monarşinin yerini birisinin izah etmesi lazım. Mesele, Benelüks ülkelerinde bazı sıkıntılar var. Yani demokrasi sadece kendi şartları içerisinde değerlendirme hakkını onlara kimse vermiyor. İşte burada Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın önemi ortaya çıkıyor ki, Azerbaycan'ı da, İzlanda'yı da, Hollanda'yı da, Fransa'yı da bağlıyor. Tabii ki ülkelerin kendilerine göre bazı özel şartları olabilir, ancak Hollanda'da olduğu gibi, belediye başkanlarını kraliçe atamamalı. O zaman Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'na takılır. Hollanda'dan Avrupa Konseyi'ne gelen bölgesel temsilcilerin adı “Kraliçenin Komisyon Üyesi”dir. Bölge meclisi seçilmesine rağmen, bölge başkanları seçimle gelememektedirler. Yani bölgesel meclisin başkanı, bir zamanlar bizde il genel meclisinin başında valiler olduğu gibi, kraliçe tarafından atanır. Sanıyorum, bir veya iki aday arasından, ancak yine meclis seçmemektedir. Şimdi o kişilerin demokrasi içerisinde nasıl yer alacaklarını düşünmek mümkün değil. Ama buna rağmen Hollanda direniyor ve anayasasını değiştirmek istemiyor. O zaman bizim Gürcistan'a, Ermenistan'a veya Bulgaristan'a “şunu şöyle yap, bunu böyle yapma” demeye ne kadar hakkımız kalabiliyor? O yüzden Hollanda'ya süre verdik, ya Avrupa Konseyi kurallarına uysun ya da o temsilcileri göndermesin diye. Demokrasiyi Azerbaycan'a, Ermenistan'a, Moldova'ya nasıl uyguluyorsa Hollanda'ya da o şekilde uygulayacağımızdan kimsenin hiç şüphesi olmasın. Hele de Kongre Başkanı da Türk olduğu müddetçe. Her uluslararası kuruluşta bu tür istisnalar, kemikleşmiş bazı durumlar var. Şimdi Hollanda'ya diyoruz ki; anayasayı değiştir, atama yapma, halk seçsin. Ne kadar sürer bu? “Yüz yıl sürer” diyorlar. Ama sen Türkiye'ye sık sık “anayasayı hemen değiştir de buraya öyle gel” diyorsun. Hollanda Avrupa Birliği üyesi üstelik, AB bunu böyle nasıl kabul etti?

AVRUPA KONSEYİ'NDE TÜRK MİLLİ HEYETİNİN ROLÜ

Avrupa Konseyi'ndeki Türk heyeti ne kadar aktif?

Türk heyeti oldukça aktif bir heyettir. Bunun en önemli işareti de, Türk heyetinden bir üyenin Kongre başkanı olması, bir başka üyenin Sürdürülebilir Kalkınma Komisyonu'nun başkanlığını yürütmesi. Ancak heyetimizin üzerine bir görev daha düşmektedir ki, Kuzey Kıbrıs'taki kardeşlerimizin temsil edilmesi konusu. Bu konuda da önemli aşamalar kaydettik. Henüz resmi üye olmasalar da, artık Kıbrıslı kardeşlerimiz Kongre'ye katılmaktadır. Türk heyetinin komşu ülkelerin heyetleri ile ilişkileri de son derece iyidir. Türk heyeti Karadeniz Avro-Bölgesi'nin kurulmasına son derece önemli rol aldı,

Bulgar ve Romen heyetleri ile çok yakından çalıştı. Akdeniz için Birlik Projesi çerçevesinde de Türk heyeti yapılan çalışmalara aktif bir biçimde katılmaktadır.

TÜRK YEREL YÖNETİM BİRLİKLERİNİN KATKILARI

Belediye birliklerimiz, Türk milli heyetinin çalışmalarına destek nasıl destek verebilir?

Belediye birliklerimizle olan yoğun ilişkiler geçmişte pek görünmeyen bir şeydi. Şimdi bu ilişki hem ulusal birliğimiz hem de bölgesel birliklerimiz açısından süratle tesis ediliyor. Ulusal birliğimiz Avrupa Konseyi'nin başlıca muhatabı, ancak bölgesel birlikler de bu faaliyetler içerisinde bulunuyorlar. Örneğin Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği'nin, kısa adı NALAS olan Güney-Doğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri Ağı'nda yer alması, Türkiye'nin sesinin daha gür çıkmasını sağlıyor. Bu anlamda ben MBB'nin faaliyetlerine çok teşekkür ediyorum, çünkü bize büyük bir destek oluyor. MBB'nin Avrupa Konseyi'nin başka programlarında da yer almalarını diliyorum. Bu konuda benim üzerime düşen bir şey olacaksa da bunu her zaman can-ı gönülden yapmaya hazırım. Türkiye'yi Avrupa Birliği'ne belediyelerimiz, belediye birliklerimiz ve il yönetimlerimiz taşıyacak. Zira vatandaşa en yakın ve onun ilk müracaat edecekleri birimler oldukları için, etkileri, tepkileri, duyguları önce onlar alabilirler. Burada 2009 yılında koordinasyon konusunu da unutmamalıyız. Artık çeşitli kurumlarımız, ayrı ayrı yerlerde münferit çalışmalar yapmasından vazgeçmeli, gücümüzü birleştirerek, koordineli şekilde ve tek yumruk olarak çalışabilmeliyiz. 2009 yılında da bu konuda önemli adımlar atılacağına inanıyorum.

KONGRE'NİN ANTALYALI KOMİSYON BAŞKANI

GAYE DOĞANOĞLU
(Sürdürülebilir Kalkınma Komisyonu Başkanı)

Yerel siyasetçi kariyerinizin başlama hikâyesini anlatabilirmisiniz?

1992 yılında siyasetle aktif olarak ilgilenmeye başladıktan sonra 1994 yılında Antalya Muratpaşa Belediye Meclisi Üyesi olarak seçildim. 1994 - 1999 yılları arasında Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi'ndeki millî heyetiminin üyesi olarak atandım. 1996-1998 yılları arasında ise Büro (Yönetim Kurulu) Başkan Yardımcısı olarak seçilerek uluslararası siyasette etkin görevler üstlendim. Örneğin Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı Raportörlüğü'nü yaptım. Ayrıca, iki dönemdir Sürdürülebilir Kalkınma Komisyonu Başkanlığı'nı sürdürüyorum.

Kongre'nin Avrupa'daki yeri ve rolü nedir?

Kongre, 800 milyon nüfuslu Avrupa Konseyi ailesinin 200 bin yerel ve bölgesel yönetimini temsil eden önemli bir kanadıdır. Kongre, üye olan ülkelerin politikalarını birbiriyle uyumlu hale getirmek ve ortak standartların ve uygulamaların kabul edilmesini sağlamak için çalışır. 75 binden fazla anlaşmaya eşdeğer 155' in üzerinde Avrupa Sözleşmesi, üye ülkelerin iç hukuklarında değişiklik yapmak ve birbiriyle uyumunu gerçekleştirmek için bir temel oluşturur. Bu anlaşmaların konuları; verilerin korunması, sporda şiddet, aile içi ve kadına karşı şiddet, çocuk hakları, engelli kişilerin topluma kazandırılması, doğanın korunması, küresel ısınma, kuraklık, nükleer enerji, kitle iletişimi, kültürel işbirliği, tarihi mirasın korunması, işkencenin önlenmesi ve ulusal azınlıkların korunmasına kadar çok geniş bir alanı kapsamaktadır. Bu konularla ilgili olarak uzmanlık alanlarını daha iyi belirlemek amacıyla çeşitli yan kuruluşların oluşturulması ile daha derinlemesine çalışmalar yapılmaktadır. Özellikle Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın 47 üye ülkenin hemen hemen tamamı tarafından imzalanmış ve uygulamaya geçilmiş olması çok önemli. Bununla ilgili olarak yerel yönetim sistemlerinin demokrasiye uygunluğu konusunda incelemeler ve izlemeler yapılmaktadır. Son olarak, 1992 yılında yazılan ve 2008 yılında yenilenen Avrupa Kentsel Şartı'nın tüm üye ülkeler tarafından ortak bir rehber olarak değerlendirilmesini sağlamaya özen gösterilmektedir.

Strasbourg'da Türkiye'nin imajı nedir? Burada Türk temsilcilerinin önemli görevlere gelmeleri neyin sonucu?

Yavuz Mildon'un 2008-2010 dönemi için Kongre'de başkanlık seçimlerine tek aday olarak girmesi ve kazanması bizim için

gurur kaynağıdır. Hiçbir başarı tesadüf olmadığı gibi bu şerefli görevin ardındaki gerçek de, 1994 yılından bu yana atanan milli heyet üyelerinin değerli katkıları ve Sayın Mildon'un on beş yıldır sürdürdüğü istikrarlı çalışmalarıdır. Kongre içinde kazanılan bu saygınlık, Türk üyeye karşı başka bir adayın çıkarmasına sebep oldu. Oysa başkan yardımcılıkları için 47 ülkenin heyeti arasında sıkı bir rekabet vardı. Ben de, az sayıdaki kadın siyasetçi kimliğimle bu kuruluştaki görevimi azimle sürdürmeye çalışıyorum. Sürdürülebilir kalkınma gibi çağımızın en önemli konular üzerinde çalışan Komisyon'un başkanı olarak katılımcı ruhunun geliştirilmesi amacıyla ekip çalışmasına büyük önem veriyorum. 2008 yılında Komisyon başkanlığına tek aday olarak ikinci kez seçilmenin verdiği onurla daha fazla verimli olmayı hedefliyorum. Zira, aynı zamanda hem Kongre Başkanı hem de Sürdürülebilir Kalkınma Komisyon Başkanı gibi iki kilit yöneticinin aynı ülkeden olması Kongre tarihinde pek görülmuş bir şey değil. Amacımız, ülkemize hizmet etmenin yanı sıra saygın ülke kimliğimizi de korumak ve anlatmaktır.

DENİZLİ'DEN STRASBOURG'A KADAR YEREL HİZMET

Nihat Zeybekçi

(Denizli Belediye Başkanı)

Sizi Denizli'de belediye başkanlığına, oradan da Strasbourg'a, Kongre Üyeliği'ne götüren yolu anlatır mısınız?

Yerel yönetimde görevimden önce, Denizli'de iş hayatında aktif rol oynadım. İhracatçılar Birliği Başkanlığı, Sanayi Odası Yönetim Kurulu Üyeliği ve sivil toplum kuruluşlarındaki görevlerim sırasında kentimizin ekonomik, sosyal ve yapısal sorunları ile ilgiliniyordum. Sonuçta, sorumluluk bilinci bizi yerel seçimlerde adaylığa sevk etti ve halen Denizli Belediye Başkanı

olarak görevime devam ediyorum. Bu arada, Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi Üyeliği'ne seçildiğim için, sadece Denizli değil, Avrupa genelinde yerel sorunlara çözüm üretmede katkı yapmaya gayret ediyorum.

Strasbourg'daki çalışmalarınız hakkında bize neleri söyleyebilirsiniz?

Kongre'ye ilk katıldığım andaki bakış açım ile şimdiki bakış açım arasında çok fark var. İlk anda biraz ön yargılı baktım ve çekincelerim çok fazlaydı. Şimdi ise, normal hayatımda olduğu gibi, hiçbir şeye ön yargılı bakmıyorum, çekincelerim de azaldı. Şunu söyleyebilirim, Avrupa Konseyi ve diğer Avrupa kurumlarının organlarında gündeme gelen konular asla ihmal edilmemeli. Ülkemizdeki yerel yönetimlerin ve yerel demokrasinin ideal seviyeye çıkabilmesi için, Konsey ve Kongre'nin rehber fonksiyonundan mutlaka yararlanılmalı. Ayrıca bu saygın kurumlar, Türkiye için gerekli olan değişimlerde olumlu rol oynayarak, yerel yönetimlerin daha fazla yetkilendirilmesi için merkezi yönetim ile yapılan müzakerelerde güç kaynağımız olabilir. Unutulmaması, 1949 yılından bu yana üyesi olduğumuz Avrupa Konseyi, başarılı uygulama örneklerinin çok fazla bulunduğu bir bilgi ve tecrübe kaynağıdır. Türkiye'de merkezi yönetim maalesef Kongre'yi yeterince önemsemiyor. Zira Kongre'nin savunduğu yerel yönetimlere doğru yetki paylaşımını istememesi doğaldır. Ancak, başta Türkiye Belediyeler Birliği, Marmara ve Boğazları Belediyeler Birliği gibi güçlü yerel yönetim platformları tarafından Kongre ile olan ilişkilerin sürdürülmesinin son derece yerinde ve önemli buluyorum. TBB'nin bu dönemde, Kongre'nin tüm çalışmalarında Türkçe tercüme sağlması, diğer yandan Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi'ne üyelik sürecini başlatması önemli adımlardır. Ancak en anlamlı gelişme şüphesiz, Kongre'nin başkanlığına Yavuz Mildon'un seçilmesidir. Bu başarı, Dışişleri Bakanlığımızın veya diğer merkezi yönetim kurumlarının katkılarından ziyade Sayın Mildon'un özverili çalışmalarının bir sonucudur. Bir diğer önemli kazanım, Sürdürülebilir Kalkınma Komisyonu Başkanı olarak ikinci kez arkadaşımız Gaye Doğanoglu'nun seçilmesi ki, böylece Kongre'de kilit görevlerde iki Türk temsilcisi bulunmaktadır.